

Goed geregeld, blijvend genieten

Ligplaatsbeleid Stichtse Vecht

Concept, 19 januari 2016

De Vecht vormt een uniek cultuurhistorisch en natuurlijk lint. Daarvan willen veel mensen genieten op en aan het water. Dat past bij de ambities van de gemeente Stichtse Vecht die graag haar kwaliteiten wil delen met gasten. Maar om dat te kunnen blijven doen is een eenduidig beleid noodzakelijk, dat mogelijkheden creëert waar dat kan en wildgroei voorkomt waar dat moet. Er komen daarmee niet meer ligplaatsen en boten, het wordt vooral beter.

Het ligplaatsenbeleid (concept, versie 19 januari 2016)
heeft dan ook als motto:
Goed geregeld = blijvend genieten.

Waarom ligplaatsenbeleid Stichtse Vecht

De gemeente Stichtse Vecht strekt zich uit over ruim 17 kilometer van noord naar zuid en volgt voor een belangrijk deel de rivier de Vecht met omgeving. De gemeente is verantwoordelijk voor beleid, ruimtelijke en juridische mogelijkheden voor afmeerplaatsen in het openbaar gebied, samen met Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en Waternet als uitvoerende namens AGV. Binnen de gemeente ontbreekt een consistent beleid met betrekking tot de ligplaatsen in openbaar gebied. Het is een fusiegemeente. Voor de voormalige gemeenten Loenen, Breukelen en Maarsse is het verschillend geregeld en in diverse juridische documenten verschillende vastgelegd.

Daardoor heeft de gemeente onvoldoende mogelijkheden om in te spelen op veranderende marktvraag en initiatieven van ondernemers en bewoners. De gemeente zou graag meer gebruik maken van haar positie aan de rivier en meer profiteren van de toeristische en economische kansen die dit biedt. Dit is aanleiding om het ligplaatsenbeleid voor de gehele gemeente uit te werken. Dit wordt zo goed mogelijk vertaald en verwerkt in verordeningen, bestemmingsplannen en andere regelgeving.

Voor dit ligplaatsenbeleid is onder meer afstemming gezocht met AGV en Waternet om uitgangspunten en juridische uitwerking af te stemmen en eenduidig te maken.

Doelstellingen van het ligplaatsenbeleid

Het ligplaatsenbeleid heeft aantal doelstellingen:

1. De gemeente wil meer toeristen via het water naar haar dorpen en voorzieningen trekken en de verblijfstijd van deze toeristen verlengen. Zij wil inzetten op passend kwaliteitstoerisme. Daardoor zullen de bestedingen van de toeristen stijgen en neemt het draagvlak voor lokale voorzieningen toe.
2. De gemeente wil het karakter van de Vecht beschermen en versterken door het duurzaam te gebruiken en beter te organiseren.
3. De gemeente wil meer initiatieven kunnen accommoderen waarbij met kleine groepen over de Vecht gevaren wordt. Daarbij wordt gestreefd naar een gevarieerd en passend aanbod voor verschillende doelgroepen. Hiermee worden kansen geboden aan bedrijven en worden bestedingen gestimuleerd
4. De gemeente Stichtse Vecht wil bewoners waar mogelijk een passende ligplaats bieden in de eigen woonomgeving, zodat de bewoners nog meer dan nu profiteren van de ligging aan de rivier de Vecht.
5. De gemeente wil duidelijkheid scheppen voor bewoners en ondernemers en belangengroepen over welke soorten ligplaatsen waar al dan niet gewenst zijn, om daarmee misverstanden en eventuele ongewenst gebruik te kunnen handhaven
6. De gemeente wil een eenduidig beleid vastleggen voor haar gehele grondgebied, dit afstemmen met de waterwegbeheerders en dit vertalen in alle relevante juridische documenten.

Afbakening

Dit ligplaatsenbeleid beperkt zich tot de ligplaatsen binnen de gemeente Stichtse Vecht, op of direct aan de rivier de Vecht. De havens aan de Scheendijk en aan de oostzijde van Loenen vormen belangrijke watersportconcentraties maar zijn sterk gerelateerd aan de Loosdrechtse Plassen en vrijwel allemaal gelegen in jachthavens. Ligplaatsen voor woonarken en historische schepen kennen een geheel eigen beleid en zijn verankerd in bestemmingsplannen als specifieke gebruiksvorm. Deze vallen buiten de scope van dit plan.

Inventarisatie

Ten behoeve van het ligplaatsenbeleid is een inventarisatie gemaakt van bestaand gebruik, bestaande voorzieningen, mogelijkheden en beperkingen. Doel van de inventarisatie is om een algemeen beeld te schetsen van de situatie op de Vecht.

Algemeen beeld

De Vecht is een bijzondere rivier die aantrekkelijke kernen, landgoederen, buitens, natuurgebieden en lintbebouwing met elkaar verbindt. Veel bebouwing is (ook) gericht op de rivier, veel bewoners hebben een tuin aan de Vecht en genieten dagelijks van het uitzicht. Veruit de meesten van hen maken ook daadwerkelijk gebruik van de rivier. Zij hebben een terras aan het water en bijna allemaal ook een ligplaats. Over het algemeen is het beeld vanaf de rivier aantrekkelijk, met een prettig evenwicht tussen open ruimte en ligplaatsen. De welstand van boten en ligplaatsen op de Vecht is over het algemeen goed. Er is doorgaans sprake van goed onderhoud van boten en steigers.

Bewoners die niet direct aan de Vecht wonen profiteren minder van de aantrekkelijkheid. Het aantal recreatieve plekken aan de rivier dat bereikbaar is is beperkt.

Boerenvecht en Herenvecht

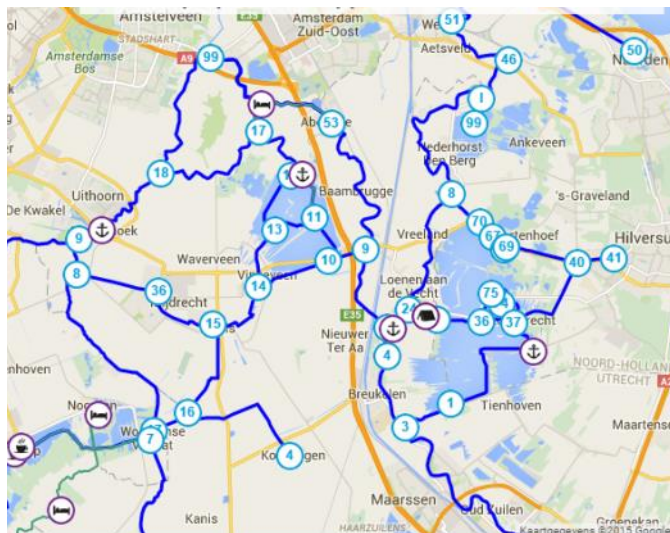
De rivier kent twee karakteristieken. In het noorden van de gemeente kenmerkt de rivierloop zich door openheid, agrarisch gebruik en deels lintbebouwing. Het zuidelijk deel binnen de gemeente kent een rijk verleden met aantrekkelijke buitenplaatsen en voorname tuinen die vanaf het water de beleving versterken. Deze kwaliteiten vormen een belangrijke trekpleister voor varen op de Vecht.

Toeristisch gebruik

De Vecht maakt onderdeel uit van een netwerk van vaarwegen, waarbij op verschillende plaatsen een verbinding is met de Oostelijke Vechtplassen en het Amsterdam-Rijnkanaal. In de regio liggen naar schatting 10.000 boten in en buiten jachthavens. Daarmee is er een grote markt dichtbij. De Vecht vormt ook een doorgaande vaarroute tussen Utrecht en de Randmeren.

Het aantal passages van boten wordt geteld bij twee bruggen over de Vecht binnen de gemeente. De brug bij Nieuwersluis is de laagste. Hier wordt jaarlijks voor ongeveer 16.500 schepen de brug geopend, in noordelijke en zuidelijke richting samen. Dit aantal is licht dalende, eerder was sprake van circa 18.000 passages. Deze daling is minder groot dan elders in Nederland. Het aantal vaaruren en passages daalt al ruim 10 jaar. Op de Vecht is de daling beperkt. Naast de schepen waarvoor de brug draait passeren er veel sloepen met een beperkte doorvaarthoogte. Deze aantallen worden op één locatie automatisch geteld. Gemiddeld passeren er jaarlijks ca 30.000 boten en bootjes. Het aantal varende schepen op de Vecht is dus aanzienlijk, zowel voor dagjes als voor meerdaagse vaarvakanties.

De regio kent een knooppuntensysteem voor sloepen (zie kaart), dat steeds verder wordt uitgebreid. Hiermee wordt het Groene Hart in samenhang ontsloten voor sloepen.

Vaste ligplaatsen en havens

Vaste ligplaatsen aan woningen en tuinen

In de verschillende bestemmingsplannen die gelden langs de Vecht en in de regelgeving van de Keur en het Verkeersbesluit van AGV is opgenomen dat aanwonenden met een kavel direct grenzend aan de rivier het recht hebben op één ligplaats per kavel, voor een boot (veelal maximaal 12 meter lengte), aan een steiger van maximaal 6 meter lengte. Nagevoeg alle woningen met een tuin of perceel direct grenzend aan de rivier maken hier gebruik van. Exacte aantallen zijn niet bekend. Als indicatie hebben we vanuit de luchtfoto's tellingen gedaan die een redelijke indicatie geven van de verdeling.

Voor de ligplaatsen moeten precariorechten worden betaald. Waternet int deze rechten in het buitengebied. De rechten zijn laag in vergelijking tot het huren van een ligplaats in een haven. ; ca € 9,- per m2 gebruikt water en € 14,- per paal per jaar. Voor een sloep van 7 meter aan de woning of tuin bedraagt de jaarlijkse bijdrage circa € 185,- per jaar (ter vergelijking, gemiddelde tarief Loosdrechtse Plassen ca € 450,-. De precariorechten zijn op dit moment alleen van toepassing in het buitengebied. Binnen de bebouwde zijn deze nu niet van toepassing. Ligplaatsen bij woningen zijn daar dus gratis.

Ligplaatsen nabij woningen aan kades

Met name in de kernen van Oud Zuilen, Maarssen en Breukelen, maar ook elders, is er een groot aantal ligplaatsen voor bewoners in gebruik die niet direct aan de eigen woning grenzen. Vaak is er sprake van een openbare weg tussen woning en vechtoever. De juridische basis voor deze ligplaatsen is niet helemaal duidelijk. Deels is er sprake van eigendom dat doorloopt tot aan de Vecht.

Ligplaatsen overige bewoners

Op diverse plaatsen in Maarssen zijn ligplaatsen in gebruik door particulieren. De grondslag, het regime en de regelgeving hieromtrent is onduidelijk. Deze ligplaatsen waren mogelijk binnen het lokale beleid van de voormalige gemeente Maarssen, maar zijn niet juridisch verankerd. Ook de vergoeding en de aard van de voorzieningen is niet geregeld. Vast staat dat deze situatie in de praktijk al jaren bestaat.

Verhuur

In de regio worden op talloze plaatsen boten en sloepen verhuurd. Aan de Vecht is dat op drie locaties: net ten noorden van Nieuwersluis (Ariadne aan de Vecht), bij Geesberge en in Maarssen (Boei 26).

Havens

In het gebied zijn op twee plaatsen kleine havens aan de Vecht. Daarnaast zijn er havens binnen de gemeente aan de Scheendijk, waar naar schatting 2.000 ligplaatsen gesitueerd zijn. Deze havens zijn gericht op de Loosdrechtse Plassen en kennen geen volledige bezetting. Grotendeels zijn het gemengde bedrijven met verblijf, ligplaatsen, service en verkoop. Er is een kleine haven in ontwikkeling in Vreeland met 60 ligplaatsen.

Passantenplaatsen, bestaande situatie en aantallen

Passantenplaatsen zijn ingericht voor verblijf van boten die er voor één of enkele nachten liggen en waar de eigenaren veelal aan boord slapen. Zij worden gebruikt tijdens vaarvakanties. Mensen kunnen er voor kiezen om in een haven te overnachten of bij openbare passantenplaatsen. Langs de Vecht geldt op meerdere plaatsen de regeling 3 x 24 uur, waarbij het schepen is toegestaan maximaal drie etmalen op dezelfde plaats te verblijven.

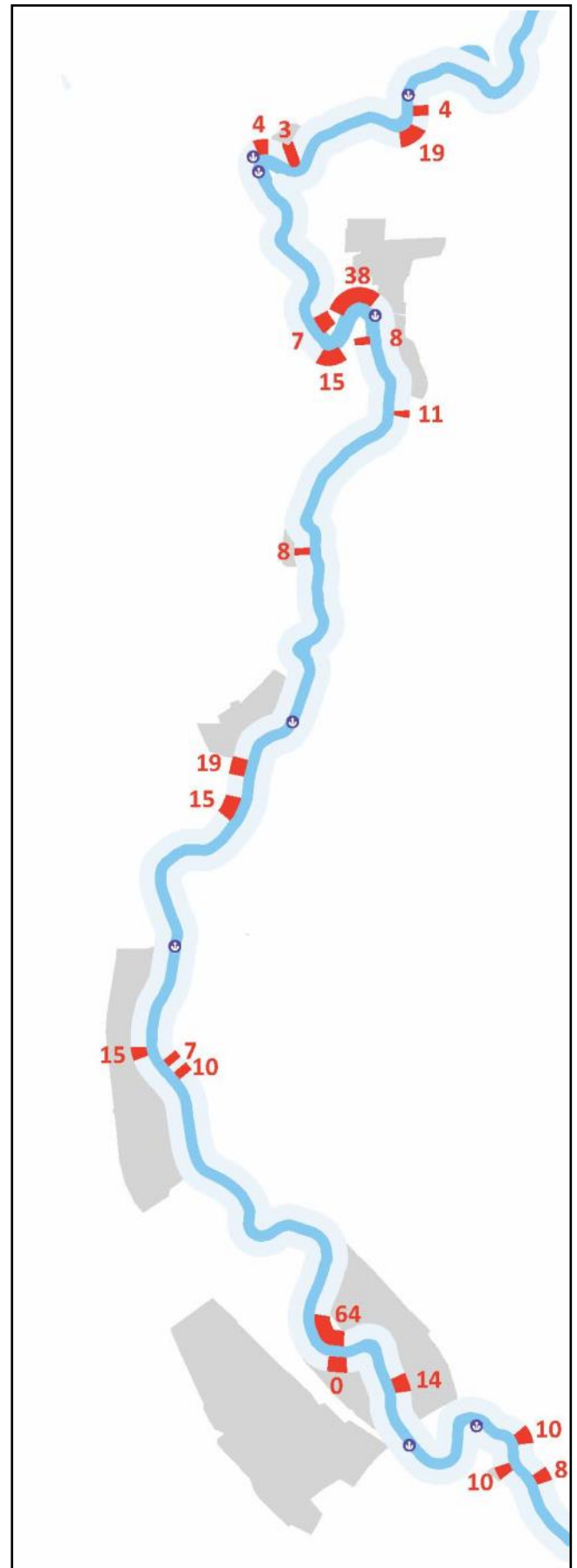
De kaart geeft aan welke locaties er beschikbaar zijn voor passanten. Er is een concentratie bij de kernen, maar ook op enkele plaatsen in het buitengebied zijn dergelijke voorzieningen. Op enkele plaatsen zijn steigers zonder walverbinding, waar alleen overnacht kan worden maar waar geen steiger is naar de wal.

Voorzieningen

In Loenen, Breukelen en Maarssen zijn voorzieningen voor elektriciteit beschikbaar voor ligplaatshouders. Overal zijn afvalbakken geplaatst en op (bovenstaande) drie plaatsen is het mogelijk water te bunkeren. Er is één vuilwaterstation voor afvoer van huishoudelijk afvalwater bij de jachthaven in Nigtevecht. Er is ook geen sanitair beschikbaar. Wel is er sanitair in voorbereiding in Maarssen (Vechtstreekmuseum) en is er een stortplaats chemisch toilet in Breukelen.

Tarief

Op de meeste plaatsen langs de Vecht wordt kadegeld in rekening gebracht. Dit bedraagt € 0,75 per strekkende meter boot per nacht voor plaatsen zonder elektragebruik en € 1,25 per strekkende meter per nacht met elektra. De toeristenbelasting bedraagt € 1,10 per persoon. De tarieven zijn voor een passantenkade zonder uitgebreide voorzieningen redelijk marktconform. Voor de steigers zonder walverbinding en op de steigers in Nederhorst den Berg (beheer Waternet, buiten de gemeentegrenzen) wordt geen passantengeld geheven. Het passantengeld wordt veelal door de brugwachters geïnd tijdens de reguliere bedrijfstijden, als mensen later aankomen wordt geen liggeld geïnd.

Kaart 1, passantenplaatsen met globale capaciteit langs de Vecht, (ook buiten de gemeente Stichtse Vecht)

Toeristische structuur en beleving langs de rivier

De regio ligt zeer centraal tussen stedelijke concentraties in. De algehele uitstraling is aantrekkelijk, natuur, landgoederen en buitens worden afgewisseld met levendige kernen. De rivier speelt in de beleving een centrale rol. Het gebied ademt grandeur en stijl uit die juist vanaf het water optimaal beleefd wordt.

Natuur en cultuur

Het karakter van de Vecht is afwisselend, waarbij het groene karakter, de natuurlijke oevers en de openheid worden afgewisseld met historische bebouwing en parktuinen. Daarmee is varen op de Vecht een bijzondere ervaring voor bewoners en gasten.

Horeca aan het water en attracties

Op tien plekken zijn er horecabedrijven direct aan het water gelegen. Buiten de bebouwde kom hebben zij allemaal een mogelijkheid om bezoekers aan te laten leggen, binnen de bebouwde kom is deze ruimte soms beperkt. Langs de Vecht liggen drie musea, enkele molens en twee kastelen die bezocht kunnen worden.

Kernen binnen de gemeente

De kernen van Breukelen en Maarssen zijn levendig en gevarieerd. Een redelijk compleet winkelaanbod, verschillende horecabedrijven en aantrekkelijke bebouwing maken deze kernen tot veelbezochte vaardoelen. Loenen en Vreeland kennen een aantrekkelijk horeca-aanbod. In kleine plaatsen als Nigtevecht en Nieuwersluis zijn met name horecavoorzieningen populaire vaarbestemmingen.

Verblijf en streekproducten

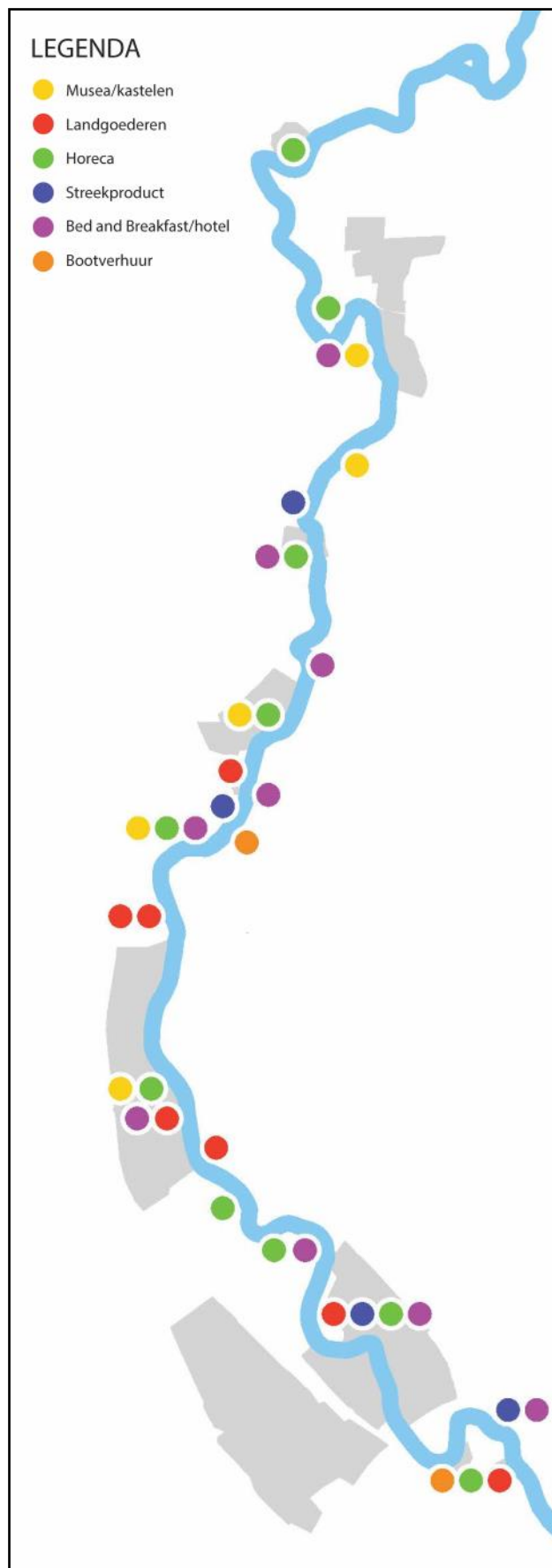
Er zijn in meerdere kernen hotels. Direct aan het water is er een zevental B&B bedrijven. Soms zijn deze gekoppeld aan de verkoop van streekproducten. Elders zijn langs de rivier streekproducten verkrijgbaar en zijn er een kaasboerderij, een pluktuin en een winkel in streekproducten.

Buitenplaatsen en tuinen

Het gebied kenmerkt zich door de grandeur van de buitenplaatsen, die vaak langs de rivier liggen. De meesten zijn in particulier eigendom en worden bewoond of gebruikt als kantoor. Op enkele plaatsen zijn de tuinen openbaar en kunnen deze bezocht worden voor een wandeling. Vaak gaat het dan om begeleide groepen. Openbaar toegankelijke tuinen voor individuele bezoekers zijn er vooralsnog niet.

Routestructuur en Toeristische Overstap Punten (TOP)

De regio kent een fijnmazige routestructuur met een fietsknooppuntensysteem en diverse lokale en doorgaande wandelroutes. Op enkele plaatsen in het gebied is een zogenaamde TOP gemaakt, onder andere bij Slot Zuylen en bij station Breukelen. De verbinding met het water om over te stappen op passagiersboten is nog niet goed ontwikkeld.

Kaart 2, toeristische aanleidingen langs de Vecht (ook buiten de gemeente Stichtse Vecht)

Passagiersvaart op de Vecht

Rederijen en schepen

Op de Vecht zijn 16 rederijen actief met in totaal 37 schepen. 16 schepen van 11 verschillende rederijen hebben ook een vaste ligplaats op de rivier. Dat is mogelijk niet voor alle rederijen formeel geregeld. De schepen die van buitenaf op de Vecht varen komen uit Utrecht, Amsterdam, Weesp of van de Loosdrechtse Plassen. De passagiersschepen zijn sterk verschillend, van 12 tot 160 passagiers en van eenvoudig tot zeer luxe.

Opstapplaatsen en halteplaatsen

De passagiersschepen maken voor het opstappen en afstappen van gasten gebruik van specifieke opstapplaatsen, passantenplaatsen of opstapplaatsen bij horecabedrijven. Voor de elektrische fietsboot is een aantal specifieke opstapplaatsen met borden en vaartijden aangeduid omdat deze op vaste tijden een vast programma vaart. Nog twee andere schepen varen een vast programma met opstaptijden. Andere rederijen bieden voornamelijk groepsarrangementen aan. Arrangementen zijn soms met en soms zonder verzorging aan boord. Daar waar geen horeca aan boord is, wordt veel samengewerkt met de horeca langs de rivier voor gecombineerde arrangementen. De passagiersschepen variëren sterk in capaciteit. Daarmee is de bruikbaarheid van een plek als opstapplaats ook maatwerk.

Wensen en verbeterpunten

De wensen van rederijen zijn soms zeer specifiek en soms ook juist heel algemeen. In het algemeen wordt er een tekort ervaren van goede plekken om op en af te stappen, die voldoende 'zeker' beschikbaar zijn en waar parkeerruimte voor auto's en touringcars in de buurt beschikbaar is. De onzekerheid dat een plek altijd beschikbaar is, weerhoudt rederijen er van om nieuwe programma's aan te bieden met vaste op- en afstapplaatsen. Afmeerplekken zijn gewenst op (korte) loopafstand van alle kernen binnen de gemeente. Ook te bezoeken buitens en tuinen zouden een aantrekkelijke aanvulling zijn voor een korte wandeling. Soms zijn kleine aanpassingen nodig om specifieke doelgroepen aan boord te kunnen laten (rolstoelgebruik in Breukelen).

Vereniging

De belangen van de rederijen worden bevorderd door Ondernemersvereniging Passagiersvaart Gooi en Vechtstreek. De OPGV maakt zich sterk voor een verantwoord gebruik van de het vaarwater, de kades en overige infrastructuur. Verder wordt onderlinge samenwerking tussen de ondernemers bevorderd en wil zij een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de economie in de Vechtstreek.

Kaart 3, ligplaatsen en stopplaatsen rederijen passagiersvaart langs de Vecht, (ook buiten de gemeente Stichtse Vecht)

Belangen en overwegingen

Balans, 'Blijvend genieten'

De aantrekkelijkheid van de rivier wordt gevormd door haar natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteit. De gemeente wil van deze kwaliteiten meer mensen laten genieten en zet in op kwaliteitstoerisme. Zij wil productontwikkeling stimuleren die past bij het karakter van het gebied. Daarbij is de balans tussen behouden en ontwikkelen broos. Door gebruik te maken van de kwaliteiten moeten deze worden geborgd en behouden voor de toekomst.

Restauratieplan Vecht

In het Restauratieplan Vecht zijn een aantal uitgangspunten opgenomen om de cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteit van de rivier in goede balans te krijgen en te houden voor de toekomst. Daarbij is het uitgangspunt dat er geen toename is van de eventueel negatieve gevolgen van recreatiegroei. Daarnaast is voorkoming van verdere verstening een uitgangspunt. Enkele andere punten zijn specifiek uitgelicht in deze paragraaf.

Bescherming dorpsgezichten en buitenplaatsen

De aantrekkelijkheid van de Vecht wordt deels gevormd door de historische bebouwing. Deze kennen specifieke bescherming. Bij de inrichting van ligplaatsen, halteplaatsen en voorzieningen is dit een belangrijke afweging. Ligplaatsen mag de beeldkwaliteit niet negatief beïnvloed worden.

Zichtlijnen over de Vecht

Op een aantal locaties zijn delen van de rivier zoveel mogelijk vrijgemaakt van obstakels en begroeiing om de zichtlijnen te versterken en het uitkijken over de Vecht mogelijk te maken. Het ligplaatsenbeleid mag daarmee niet in conflict komen.

Ecologische verbindingzones

De rivier heeft vaak de functie van ecologische verbindingzone. Ligplaatsen, mits goed ingepast, onderbreken deze functie doorgaans niet. Het behoud van de functie van een ecologische verbindingzone is uitgangspunt.

Historische beschoeiing

Specifiek voor de Vecht is de beschoeiing die gevuld is met dakpannen. Dit is aantrekkelijk en uniek. Het gebruik als ligplaats of afmeerplaats mag daar niet mee in conflict komen. Constructies moeten de cultuurhistorie beschermen en behouden.

Eigendommen gemeente en wegenstructuur

De gemeente heeft als voorwerk voor het ligplaatsenbeleid een inventarisatie gemaakt van gemeentelijke eigendommen aan de waterkant. Deze zijn beoordeeld op hun bruikbaarheid vanuit watertoerisme. Dit is meegenomen bij het aanduiden van mogelijke alternatieven en uitbreidingsmogelijkheden voor ligplaatsen.

Ook de wegenstructuur is sterk bepalend. Een veilige uitstapmogelijkheid met eventueel oversteken van de weg is

Inventarisatie markt en gebruik

Watersporters op de Vecht

De Vecht heeft grote aantrekkingskracht op watersporters met kajuitboten en sloepen. Er varen ook (open) zeilboten, maar deze groep kan op de Vecht minder goed uit de voeten. Dagtochtjes worden voornamelijk gemaakt door bewoners met sloepjes aan de Vecht of Oostelijke Vechtplassen. In de zomermaanden trekken veel vakantievaarders van buiten de regio naar het deelgebied.

Naast de watersporters zijn er rederijen met rondvaartboten en partyschepen op de Vecht te vinden. Soms varen zij op gezette tijden zodat individuele toeristen kunnen opstappen, maar meestal zijn het groepen die deze boten afhuren voor een speciale gelegenheid. De passagiersschepen hebben hun vaste ligplaats in de Vecht, Loosdrechtse plassen, maar komen ook vanuit Amsterdam en Utrecht.

Aantrekkelijkheid van de Vecht

Vaak worden de Friese meren bestempeld als het meest aantrekkelijke vaargebied van het land, maar ook het Hollands-Utrechts Plassengebied doet het niet slecht en staat op nummer 2. Uit onderzoek blijkt dat deze regio voor sloepvaarders zelfs als beste vaargebied uit de bus komt!

Bij de keuze van een vaargebied vinden watersporters het heel belangrijk dat een gebied voldoende vaarmogelijkheden heeft. Ook mooi vaarwater, natuur, landschap en rust zijn belangrijke argumenten. Deze zijn voor de Vecht van toepassing. Bezienswaardigheden en ontspanningsmogelijkheden vindt men minder van belang als men een vaargebied opzoekt.

Tijdens een vaartocht worden andere activiteiten ondernomen zoals zonnen, zwemmen of een bezoek aan een dorp, stad, restaurant, café of terras. Over het algemeen worden er minder bezoeken aan musea en attracties gedaan. Behalve door sloepvaarders: zij vinden het leuk om een museum of

een historische bezienswaardigheid te bezoeken. Kajuitbootvaarders gaan eerder fietsen of wandelen. De Vecht biedt watersporters veel mogelijkheden op deze gebieden.

Ontwikkelingen in de Watersport

De markt van kajuitboten (in eigendom) staat onder druk. De sloepenmarkt is een van de weinige deelsegmenten dat nog heel vitaal is. Uit onderzoek blijkt dat de komende jaren nog een groei te verwachten is van het aantal sloepen in Nederland. Het aantal kajuitboten in eigendom is groot, maar de groei is er wel uit. Omdat de Vecht grote aantrekkingskracht heeft op het sloepensegment, zal deze regio meer dan andere vaargebieden in Nederland kansen hebben om de positie te handhaven. De voorzieningen moeten hierop berekend zijn.

Facts & figures

- Op de Vecht varen met name sloepen en gemotoriseerde kajuitboten
- Hollands-Utrechts plassengebied op 2^e plek van Nederland als beste vaargebied
- Voor 67% van de sloepvaarders is Hollands-Utrechts Plassengebied nummer 1
- Activiteiten van watersporters naast varen: zonnen, zwemmen, bezoek dorp, stad en horeca
- Niet watersporters gaan vaak als groep met rondvaartboot
- Tijdsduur van rondvaartocht tussen 2 en 4 uur
- Tijdsduur dagtocht sloep gemiddeld 5 uur voor 17 km. Hiermee is een rondje Loosdrecht-Vecht goed mogelijk
- Tijdsduur tocht tijdens vakantie op kajuitboot 6 uur voor 22 km
- Sloepvaarders uit hogere sociale klassen en jonger dan de kajuitvaarders., voornamelijk uit sociale klassen A en B.
- Sloepenverkoop stijgt komende jaren, overige segmenten onder druk.
- Besteding vakantie kajuitboten 198 p.p. en sloepen 210 p.p. per vakantie
- Besteding dagtocht kajuitbootvaarder is 11 euro, sloepvaarder 12 euro. Een op de vijf besteedt tussen de 30 en 40 euro p.p. De bestedingen gaan op aan horecabezoek, en (recreatief) winkelen.

Bron: NIPO-NBTC, Hét Watersportonderzoek 2013

Inventarisatie markt en gebruik

Beleving en voorzieningen

Er is door NIPO-NBTC onderzoek gedaan naar de beweegredenen en belangrijke ervaringen van watersporters tijdens hun vaartocht. Qua beleving hechten watersporters groot belang aan sfeer en veiligheid op het water, gevolgd door goed vaargedrag van andere watersporters. Ook kennis van regels en rust en stilte scoren hoog. Minder belangrijk vindt men de aanwezigheid van beroepsvaart, de hoogte van brug- en sluisgelden en wachttijden voor bruggen.

Qua voorzieningen vinden watersporters het belangrijk dat er genoeg aanmeermogelijkheden zijn, er vrije toegang is en informatie over doorvaarthoogten, diepgang en bedieningstijden. Minder belangrijk is de verkrijgbaarheid van brandstof en vaarroutes voorzien van richtingborden.

Rondvaarten

Voor opstappers op rondvaartboten geldt een andere beleving omdat zij een beperkte tijd op de boot zijn. Hier is het varen zelf en de beleving op de boot veel belangrijker. Ook afgeleide toeristische producten zoals fiets- vaarvakanties of dagtochten, of combi-arrangementen met catering zijn interessant. Veel tochten duren 2 tot 4 uur. Als je kijkt naar de aanbieders op de Vecht dan zijn de meest genoemde arrangementen met bezoeken aan Slot Zuylen, het Vechtstreekmuseum, Buitenhuisen route en een combitocht op de Vecht- en Loosdrechtse Plassen. Ook Breukelen wordt veel bezocht.

De rederijen werken voor verschillende markten en zien soms ook de marktontwikkeling verschillend. Sommige rederijen spreken van een daling, anderen zien juist groei. Zij werken vaak voor verschillende markten, bieden onderscheidend product aan voor verschillende groepsgroottes. Er wordt voortdurend gezocht naar nieuwe productmarktcombinaties die andere doelgroepen naar de Vecht kunnen trekken.

De gemeente ziet de meeste kansen voor kleinschalige rondvaarten in combinatie met de aan de Vecht gelegen bedrijven. Daarmee wordt een kwalitatieve doelgroep aangesproken die past bij het karakter van het gebied.

Beleid op dit moment

Er zijn verschillende beleidsniveaus van toepassing op het gebruik van het water. De meest relevante zijn:

- Landelijk beleid (vnl Waterwet) ter bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van het water
- Provinciaal ruimtelijk beleid en provinciale landschapsverordening
- Waterschapsbeleid ter bescherming van dijken en polders en kwaliteit/kwantiteit van het oppervlaktewater (vastgelegd in De Keur)
- Waterschapsbeleid voor gebruik en bevaarbaarheid rivier (Verkeersbesluit)
- Gemeentelijk beleid op het gebied van Ruimtelijke Ordening. Economie, leefbaarheid en toerisme
- Scheepvaartwetgeving, zoals de scheepvaart verkeerswet en het Binnenvaart Politie Reglement.

Binnen de kaders van dit ligplaatsenbeleid gaat het te ver alle relevante passages op te nemen of over te nemen. In deze paragraaf beperken we ons tot een analyse van de meest bepalende passages en voorwaarden. Deze zijn kort samengevat op hoofdlijnen en hebben op deze manier geen juridische status.

Landelijk beleid (regels)

Het beleid op rijksniveau is vastgelegd in de Waterwet, die gericht is op adequaat beheer van dijken, waterwerken, waterkwaliteit en waterkwantiteit, inclusief de afvoer. Richtlijnen vanuit de Waterwet worden verwerkt in beleid van lagere overheden. Hoogheemraadschap, Provincie en gemeente vertalen in hun beleid de uitgangspunten en regels uit de Waterwet naar eigen beleid.

Provinciaal beleid (Regels)

De Provinciale landschapsverordening van de Provincie Utrecht blijkt in de praktijk veel invloed te hebben op de ligplaatsmogelijkheden langs de Vecht. Uitgangspunt is dat het verboden is ligplaats in te nemen in het buitengebied. Uitzonderingen worden als volgt gemaakt:

- Eén open vaartuig (maximaal 7 meter) bij een erf, of een extra vaartuig bij een erf voor maximaal 3 x 24 uur
- Vaartuigen bij jachthavens
- Eén partyschip behorend bij een positief bestemd horecabedrijf, waarbij een inpassingsplan gemaakt wordt voor schip en afmeerplaats
- Tijdelijke afmeerplaats voor partyschip bij een positief bestemd horecabedrijf.

Verder zijn maatvoering, aantal en inrichting van eventuele steigers en insteekhavens aan regels gebonden. Deze regels komen overeen met de regels als opgenomen in de verschillende bestemmingsplannen.

Belangrijke leidraad voor de provincie is de Groene Contour die de ecologische verbindingzones weergeeft. Nagenoeg de gehele Vecht en de groene en open gebieden aan de Vecht vallen onder deze Groene Contour en kennen aanvullende regels en beperkingen.

Beleid Hoogheemraadschap AGV/ Waternet (regels en uitgangspunten)

Het beleid wordt bepaald door het Hoogheemraadschap, Waternet is uitvoerder van een deel van dit beleid. Het belangrijkste is vastgelegd in het Verkeersbesluit voor de Vecht. Voor wat betreft de ligplaatsen legt dit de volgende beperkingen op:

- De rivier dient bevaarbaar te blijven voor toegestane schepen. Versmallingen van de vaarweg zijn niet gewenst. De vaarweg dient ten noorden van de Mijndense Sluis tenminste 21 meter breed te zijn en ten zuiden tenminste 17 meter waar dit mogelijk is.
- Sluisinvaarten bij aftakkingen en ruimten voor bruggen en sluisen moeten vrij blijven van obstakels. In principe is er een afmeerverbod voor 50 meter met de mogelijkheid tot ontheffing na nautische toets.
- De schepen die maximaal zijn toegestaan op de Vecht ten zuiden van de Mijndense Sluis hebben een afmeting van 39 x 6.60 en een maximale diepgang van 1.30 meter. Verder stroomafwaarts mogen grotere schepen varen.

Daarnaast geldt vanuit AGV het volgende:

- Het Hoogheemraadschap AGV streeft naar uitbreiding van het oppervlaktewater, waardoor uitbreiding van water positief wordt bekeken en dempen van water juist negatief.
- Met het Restauratieplan Vecht is er een belangrijke stap gezet in de kwaliteitsbewaking van de Vecht, zowel landschappelijk als qua waterkwaliteit. In het kader van dit project zijn er op verschillende plaatsen vooroevers gemaakt om natuurlijke luwtegebieden te maken voor een grotere biodiversiteit. Deze inrichtingsmaatregelen beperken het recreatief gebruik
- AGV heeft regels vastgelegd in de Keur met betrekking tot de afmeerplaatsen bij woningen en erven. Deze regels komen in grote lijnen overeen met de regels uit de bestemmingsplannen en provinciale landschapsverordening. Deze laatste prevaleert

Waternet verstrekt vergunningen voor ligplaatsen bij erven buiten de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kom is de gemeente het aanspreekpunt. Waternet heft precariorechten bij aanwonenden die een ligplaats in de rivier gebruiken.

Beleid gemeente Stichtse Vecht

Het Programma Economie kenmerkt de Vecht en haar omgeving als de zachte as van de gemeente, die haar identiteit en kwaliteit ontleend aan de natuurschoon, buitenplaatsen, kernen en evenementen. Zij vormen het Unique Selling Point. De gemeente wil inzetten op verantwoorde groei van toerisme en verlengen van de verblijfstijd. Zij wil dit doen door betere voorzieningen voor de watersport, uitbreiden van verblijfsmogelijkheden op land en water en samenwerking met omliggende gemeenten. In ander beleid zijn uitgangspunten vastgelegd voor bescherming van het groen en het landschap en versterking van het woon- en leefklimaat.

Beleid analyseren in onderling verband

Analyse en keuzes

Voor het formuleren van een specifiek beleid voor ligplaatsen langs de Vecht is het van belang de status en doelstelling van een beleidsinstrument in acht te nemen. Daarbij zijn er doelen die je wilt bereiken, zaken die je wilt voorkomen en regels en afspraken die je vast wilt leggen. De regels vormen een juridische vertaling van je doelen, na uitvoering van een check op hetgeen je wilt voorkomen. In onderstaand schema zijn deze onderling met elkaar in verband gebracht

richtinggevend, wat je wil bereiken

- economisch beleid, bevordering lokale economie
- toerisme en recreatie, kleinschalig verblijf en watersport
- cultuurhistorische landschap behouden, beleefbaar maken en versterken
- landgoeden en buitens behouden / beleefbaar maken
- maak de Vecht bereikbaar en beleefbaar voor (alle) bewoners en bezoekers

toetsend beleid, wat je wilt voorkomen

- voorkomen aantasting EHS en natuurontwikkelingszones
- voorkomen aantasting historisch profiel Vecht
- behoud vaargeul 17 en 21 meter
- behoud nautische veiligheid bij kunstwerken en bochten
- Restauratieplan Vecht, instandhouding aangebrachte vooroevers tgv natuur
- behoud oevers met dakpannen, bescherming cultuurhistorisch erfgoed
- voorkomen verstedelijking buitengebied, handhaven landschap (Provinciale Landschapsverordening)
- borgen van de verkeersveiligheid bij halteplaatsen en ligplaatsen naast wegen
- behoud beeldkwaliteit beschermde dorpsgezichten en historische buitenplaatsen
- ontwikkeling van massatoerisme en geluidsoverlast
- behoud ecologische passages langs de Vecht
- achteruitgang waterkwaliteit en aantasting keringen

regelend beleid, waarin je wilt verankeren

- hoeveel aanlegplaatsen per woning (BP, AGV/Waternet)
- maximale vaartuigafmeting (AGV/Waternet, gemeente)
- apv, verboden ligplaats in te nemen indien van toepassing (gemeente)
- bestemmingsplan zones met soorten ligplaatsen en regels (gemeente)
- tarievenkadegeld en precariorechten (AGV/Waternet/Gemeente)
- handhavingsbeleid, welke sancties zijn mogelijk (Waternet/Gemeente)
- Verkeersbesluit, vastleggen regelgeving op water (AGV/Waternet)

Visie ligplaatsengebied Stichtse Vecht

Op basis van de analyse van richtinggevend beleid en gesprekken met stakeholders (zie bijlage) is de volgende doelstelling geformuleerd:

Visie

Het ligplaatsenbeleid beoogt een optimalisatie van het gebruik van de Vecht voor bewoners en bezoekers. Het moet ruimte scheppen voor passende initiatieven van de passagiersvaart en ruimte laten voor bezoekers per boot voor een dagtocht of meerdaags verblijf. Het ligplaatsbeleid moet bewoners waar mogelijk de ruimte geven met een eigen ligplaats gebruik te maken van de rivier om daarmee het woonklimaat te versterken. Een heldere regeling moet ruimte scheppen voor initiatieven en het bestaand gebruik organiseren. Dit alles binnen de randvoorwaarden die nautische veiligheid, waterkwaliteit, landschap, cultuurhistorie, leefbaarheid en natuur hieraan stellen. Waar mogelijk worden investeringen en aanpassingen gecombineerd met oeverwerken en onderhoud. De verdeling van verantwoordelijkheid is helder. De overheid verzorgt de openbare gebieden en bedrijven en particulieren zijn zelf verantwoordelijk voor instandhouding en bruikbaarheid van door hen aangebrachte voorzieningen.

Aanpak ligplaatsenbeleid

Op basis van bovenstaande visie is het ligplaatsenbeleid geformuleerd. Er is kennis genomen van de bestaande regels en richtlijnen. Vanuit een inventarisatie van de rivier, het gebruik, de behoefte, de ontwikkeling en de mogelijkheden is bekeken welke mogelijkheden er zijn voor optimalisering. Deze mogelijkheden zijn randvoorwaardelijk getoetst. Op basis daarvan is het beleid vertaald naar ligplaatsmogelijkheden en uitbreidingsmogelijkheden. In de vervolgstap worden deze voornemens zo mogelijk vertaald in de regelgeving. Het ligplaatsenbeleid vormt daarmee het wensbeeld, juridische en ruimtelijke toets vinden nog plaats bij definitieve aanwijzing in juridische kaders, inclusief de eventuele inspraak die daarbij van toepassing is. Het beleid wordt verder uitgewerkt en verankerd in verordeningen, contracten en regels zodat er een eenduidig en heldere situatie ontstaat voor burgers, gasten en bedrijven.

Beleidsuitgangspunten

Ruimte voor passend initiatief

De rivier de Vecht vormt een belangrijk element in de toeristische beleving. Deze dynamische sector vraagt om ruimte om nieuwe initiatieven te ontplooiën. Niet alle ontwikkelingen van de komende jaren zijn te voorzien op dit moment. Het ligplaatsenbeleid moet ruimte scheppen om met name de passagiersvaart in staat te stellen nieuwe productmarktcombinaties te ontwikkelen en moet voldoende flexibiliteit bieden om andere initiatieven te accommoderen. Het beleid moet richting geven aan de aard van het toerisme dat de gemeente wil bevorderen.

Goed geregeld

Ter bescherming van de kwaliteit van de rivier is het beleid gericht op een goede balans tussen mogelijk maken en beperken. Er worden initiatieven mogelijk waar dat kan en geregeld waar het moet. Eenduidig beleid moet wildgroei voorkomen en duidelijkheid scheppen voor inwoners, ondernemers en gasten.

Welkom voor toeristen en recreanten per boot

Het ligplaatsenbeleid moet ruimte bieden aan boten om op verschillende plaatsen in de gemeente, binnen en buiten de bebouwde kom, aan te leggen voor kort bezoek (boodschappensteiger) of overnachting. De rol van brugwachter is ook die van havenmeester, gastheer en informatieverstrekker.

Stimuleren ondernemen aan de waterkant

Het ligplaatsenbeleid stimuleert ondernemen aan de waterkant in de vorm van horeca, streekproducten, kleinschalig overnachten of andere recreatieve functies. Waar mogelijk worden dergelijke initiatieven ondersteund met ligplaatsmogelijkheden. Daarmee wordt behoud van cultuurhistorie door gebruik ervan eveneens gestimuleerd.

Ligplaats voor aanwonenden

Het ligplaatsenbeleid maakt een afmeerplaats voor direct aanwonenden langs de rivier mogelijk indien zij een erf of tuin hebben aan de rivier. Het ligplaatsenbeleid schept mogelijkheden voor bewoners die aan de Vecht wonen maar geen eigendom hebben aan de rivier (Maarssen, Oud Zuilen) om een ligplaats in te richten in stedelijk gebied indien daarvoor ruimte beschikbaar is. Voor overige bewoners worden vrije plaatsen in specifieke zones beschikbaar gemaakt in stedelijk gebied. Ontwikkeling van woningcomplexen worden aantrekkelijker gemaakt door daaraan gekoppelde havens op kleine schaal mogelijk te maken.

Stimuleren specifiek gebruik

Het ligplaatsenbeleid stimuleert elektrisch varen en gedeeld bezit door ruimte te scheppen voor initiatieven specifiek voor dit doel.

Het beleid kent de volgende soorten ligplaatsen:

- Reguliere regime bewonersligplaatsen
- Kadeligplaatsen bewoners
- Kadeligplaatsen met beperking maatvoering
- Passantenplaatsen aan de wal
- Passantenplaatsen zonder oeververbinding
- Bezoekersligplaatsen bij horeca, attracties, streekproducten of verblijfsaccommodaties
- Vaste ligplaatsen van passagiersvaartschepen
- Opstapplaatsen van passagiersvaartschepen (met parkeren)
- Halteplaatsen passagiersvaartschepen
- Wachtplaatsen voor brug of sluis

Beleid vaste ligplaatsen voor bewoners

Direct aanwonenden, bewonersligplaatsen

In aansluiting op het bestaande beleid blijft het mogelijk voor aanwonenden die een tuin of erf direct aan de rivier hebben om per kavel één ligplaats in te richten voor een pleziervaarttuig met een maximale lengte van 12 meter. In het buitengebied gelden de aanvullende regels van de provincie met betrekking tot landschappelijke inpassing. Het is bij de bewonersligplaatsen toegestaan een steiger te maken te maken met een maximale lengte van 6 meter, 1,20 meter breed en een maximale hoogte van 1 meter boven water. Indien de breedte van de rivier daarom vraagt is het niet mogelijk een steiger te maken en is de eigenaar verplicht de boot direct aan de tuin af te meren, zulks ter beoordeling van Waternet. De provincie Utrecht stelt voor het buitengebied bovendien de maximale maat op 7 meter lengte voor afgemeerde schepen. In sommige gevallen is het toegestaan insteekhavens te maken of dwars op de vaarweg af te meren. Hiervoor is altijd vergunning nodig.

De bewonersligplaatsen zijn ook van toepassing op die plaatsen waar sprake is van een zogenaamde overtuin, en waar de aanwonende nog steeds rechthebbend is voor de oever, ondanks een jaagpad, schouwpad, weg of openbaar talud tussen tuin en oever. Voor vergunde en positief bestemde woonarken geldt hetzelfde regime. Ook anderen die aan de Vecht wonen en waar de rivier en andere belangen (natuur, behoud cultuurhistorie, behoud openheid) het toelaat om een ligplaats in te richten krijgen de mogelijkheid dit te doen. Indien de ligplaats direct tegen de kade aan wordt ingenomen is dit een kadeligplaats (zie verder). De inrichting van een ligplaats is vergunningplicht. De gebruiker is zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van deze vergunning en voor het in stand houden van de voorziening en de diepgang. Er worden eisen gesteld aan materiaal en uitvoering. Er kunnen eisen worden gesteld aan de grootte van de boot in relatie tot Restauratieplan Vecht. Uitgangspunt is dat de boot parallel aan de vaarweg wordt afgemeerd. Uitzonderingen zijn mogelijk op basis van een vergunning waarbij getoetst wordt op voldoende vrije ruimte op de vaarweg.

Kadeligplaatsen

Voor bewoners die aan de rivier wonen maar geen eigendommen hebben krijgen op specifieke plaatsen eveneens de mogelijkheid om een ligplaats te huren aan een openbare of gemeentelijke kade. Het betreft in alle gevallen kades binnen de bebouwde kom. . Buiten de bebouwde kom geldt hiervoor de provinciale verordening en de Keur van AGV. Waar mogelijk wordt een ligplaats beschikbaar gemaakt voor alle aanwonenden. De lengte van de boot mag de breedte van de gevel of tuin niet overschrijden. De gemeente kan bij overcapaciteit de ligplaatsen ook uitgeven aan andere bewoners.

De gemeente kan binnen de bebouwde kom extra regels stellen aan de ligplaatsen. De opbouwhoogte van een boot mag de hoogte van de kade niet overschrijden. Bij een smalle vaarweg smal is geldt een maximale bootbreedte van 2,50 meter.

De gemeente en Waternet wijzen zones aan waar vanwege dorpsbeeld, vaarbreedte of algemeen belang geen ligplaatsen zijn toegestaan. De aanwonenden komen zo mogelijk in aanmerking voor een ligplaats elders.

Boatsavers en bootliften

Het beleid beperkt de boat-savers en bootliften aan de Vecht. Deze voorzieningen beperken de beeldkwaliteit en sluiten niet aan bij het historisch profiel.

Havens bij woningcomplexen

Indien op een kavel meerdere woningen beschikbaar zijn of worden gerealiseerd bestaat de mogelijkheid de bewonersligplaatsen te groeperen in een kleine haven. Deze haven wordt zo ingericht dat deze nautisch en landschappelijk optimaal is. Het aantal ligplaatsen is evenredig aan het aantal woningen en de beschikbare ruimte. De haven wordt op eigen terrein gerealiseerd en zijn onderdeel van de ontwikkeling. Mogelijkheden om dwars op de vaarweg af te meren zoals bij het project Overweer in Breukelen blijven intact voor optimale benutting van de rivier.

Havens

Havens die al langs de Vecht bestaan kennen een specifieke bestemming als haven of jachthaven. Daarmee vallen ze buiten de scope van dit ligplaatsenbeleid. In Vreeland wordt een nieuwe haven met 60 ligplaatsen voorbereid. Deze biedt extra capaciteit voor bewoners van de noordelijke kernen van de gemeente.

Toewijzingsbeleid Kadeligplaatsen

De toewijzing van de kadeligplaatsen wordt in een volgende fase juridisch uitgewerkt voor die gevallen waarbij de vraag de beschikbare capaciteit overtreft. Bij de eerste toekenning geldt de volgende volgorde:

1. Aanwonenden die aantoonbaar een ligplaats in gebruik hebben voor langere tijd
2. Aanwonenden
3. Aanwonenden in dezelfde straat of rivierpand die voor de eigen woning geen ligplaats kunnen gebruiken
4. Aanwonenden elders aan de rivier die voor de eigen woning geen ligplaats kunnen gebruiken
5. Bewoners dorp, die aantoonbaar eerder een ligplaats in gebruik hebben voor langere tijd
6. Overige bewoners dorp

De toekenning wordt uitgevoerd door per te verhuren kadetraject de eerste rechthebbenden (aanwonenden) in te delen, te bekijken waar ruimte beschikbaar blijft en te weinig ruimte beschikbaar is, om op basis daarvan alternatieven te zoeken voor bewoners die niet voor de eigen deur af kunnen meren.

Passantenplaatsen uitbreiden en beter beheren

Het is wenselijk dat bij alle kernen met een aantrekkelijk winkelapparaat voldoende passantenplaatsen beschikbaar zijn. Voor de passantenplaatsen geldt een 3 x 24 uurs regeling. Na drie dagen moeten de passanten naar een andere ligplaats. Er wordt kadegeld geheven. Als mensen overdag korte tijd afmeren (voor boodschappen) wordt geen kadegeld gerekend.

Herstel passantenzones

Op de kaart is een aantal zones, met name in Maarssen, aangeduid als passantenoever, die momenteel niet als zodanig gebruikt worden. Herstel van de gewenste situatie is uitgangspunt. Ter plaatse worden de ingenomen ligplaatsen van bewoners verwijderd. In de uitwerking wordt vastgelegd wie verantwoordelijk is voor handhaving en toezicht van de 3 x 24 uurs zones en inning van passantengelden. In de kom van Maarssen wordt één plek vrijgemaakt als boodschappensteiger voor kort verblijf (maximaal 3 uur).

Uitbreiding passantenzones

In Loenen, Nieuwersluis, Breukelen en Op Buuren worden zones aangeduid als mogelijke nieuwe passantenkades. Overleg met provincie, omwonenden en Waternet moet duidelijk maken of dit mogelijk is. In Breukelen en Loenen is er sprake van eigendom van derden. Met deze uitbreiding wordt voorzien in een grote behoefte in het zomerseizoen.

Voorzieningen passantenzones

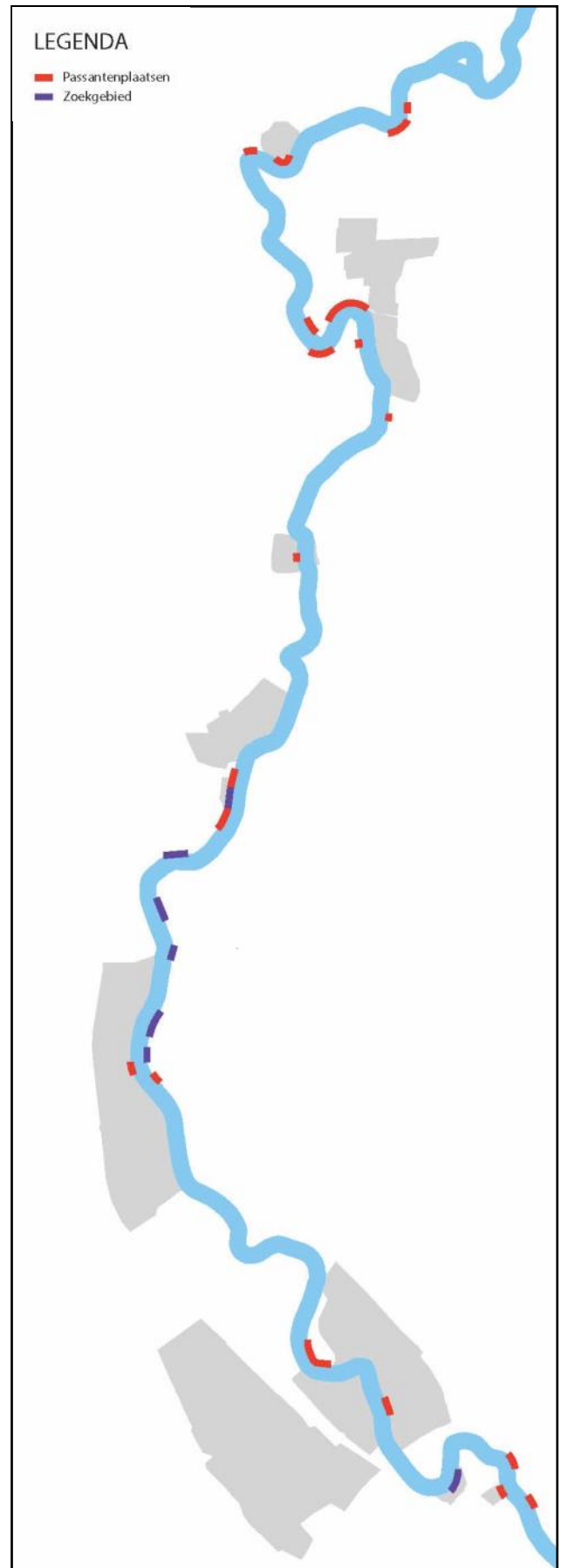
De locaties in Loenen, Breukelen en Maarssen zijn voorzien van een beperkt aantal elektra-aansluitingen en een watertappunt. Vanuit het belangrijke verschil tussen overnachten in een jachthaven en overnachten aan een openbare kade worden de elektrapunten niet uitgebreid. De watertappunten worden vrijgehouden om kort aan te leggen en water in te nemen (15 minuten). Er zijn momenteel geen sanitaire voorzieningen bij de passantenoevers. Bij de grootste locatie in Maarssen bij het Vechtmuseum worden sanitaire voorzieningen gemaakt.

Gebruik passantenkades door passagiersschepen

Passagiersschepen mogen gebruik maken van de passantenkade als halteplaats, indien er plaats beschikbaar is. Hier mogen zij passagiers op en af de boot laten. De ligtijd is maximaal 15 minuten. Op een aantal plaatsen is sprake van gecombineerd gebruik waarbij de passagiersvaart zeker moet zijn van een plek om aan te leggen. Hier worden speciale halteplaatsen voor rondvaarten met gespecificeerde uren en vaartijden aangeduid en is geen plaats (meer) voor passanten.

Passantenplaatsen zonder oeververbinding

Op een aantal plaatsen zijn steigers beschikbaar voor passanten zonder verbinding naar de wal. Deze plaatsen worden gehandhaafd met de 3 keer 24 regeling. Hier wordt geen kadegeld geheven.

Kaart 4, passantenplaatsen en mogelijke uitbreiding in blauw

Bezoekersligplaatsen stimuleren horeca en attracties

Om de recreatieve bedrijvigheid aan de Vecht te stimuleren en te ondersteunen wordt bij een toeristische activiteit ruimte gegeven om gasten en passagiersschepen tijdelijk aan te leggen. Dit zorgt niet voor meer boten, wel voor meer en beter gereguleerd gebruik.

Horeca, attractie, streekproducten, B&B

Bij (vergunde) bedrijfsactiviteiten als horeca, Bed & Breakfast of hotel, verkoop streekproducten, museum en andere attracties is het toegestaan een kade aan te leggen voor kort verblijf en bedrijfsbezoek. De lengte wordt in overleg met de gemeente en Waternet vastgelegd en staat in verhouding tot de omvang van de toeristische activiteit. Ter plaatse afmeren is alleen toegestaan tijdens bezoek van het bedrijf. Overnachten aan boord is niet toegestaan, er mogen bij verblijfslocaties (hotels en B&B's) 's nachts boten blijven liggen, gekoppeld aan de verblijvers. Aantallen en verblijfstijd zijn beperkt. De inrichting is vergunningsplichtig. De ondernemer is zelf verantwoordelijk voor afmeer en onderhoud van de voorzieningen en voor de diepgang. In die gevallen waarbij gebruik wordt gemaakt van een openbare kade wordt een aparte afspraak gemaakt over jaarlijkse kosten, onderhoud en gebruik.

Combinatie met afmeerplaats passagiersvaart

Ook passagiersvaartschepen mogen op deze locaties afmeren tijdens het bezoek aan het bedrijf, tenzij nautische beperkingen dit onmogelijk maken. Reservering en toestemming wordt geregeld door de exploitant van het bedrijf. Diepgang en beschikbare voorzieningen zijn de verantwoordelijkheid van de ondernemer(s).

Stimulering openstelling buitenplaatsen

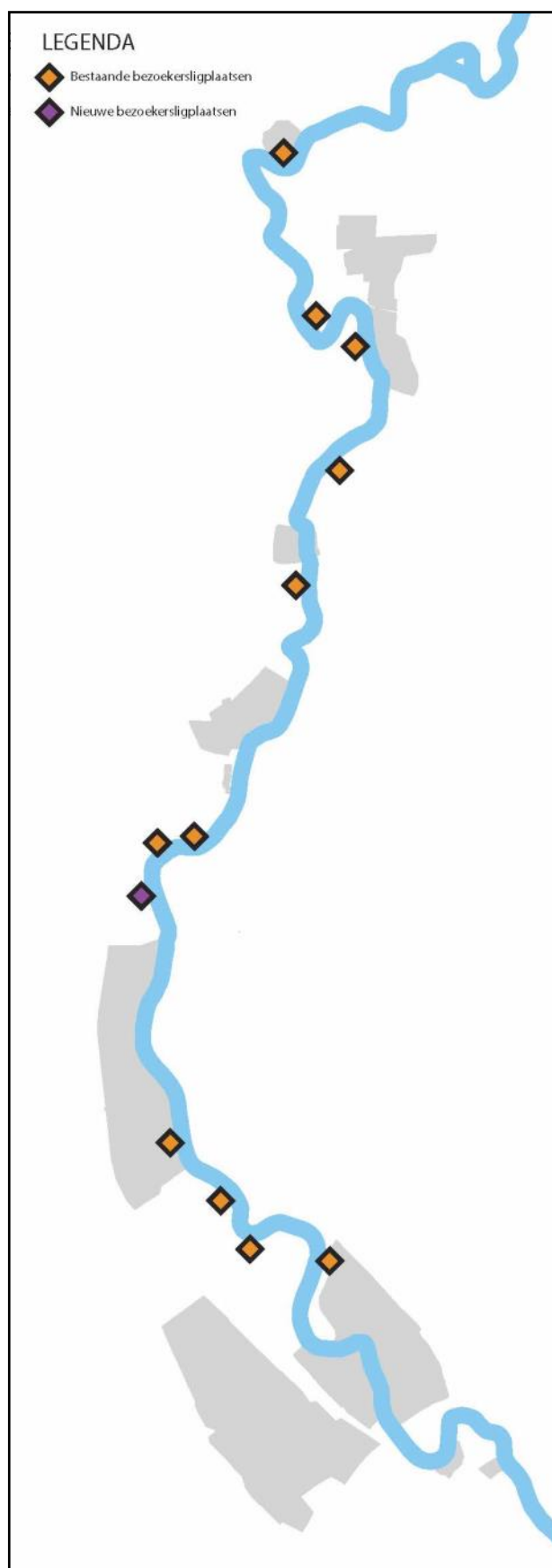
Het gemeentelijk en provinciaal beleid is gericht op stimulering van bezoekmogelijkheden van buitenplaatsen, tuinen en parken langs de Vecht. Ook op deze plaatsen zijn bezoekersligplaatsen mogelijk indien de buitenplaatsen openbaar toegankelijk zijn. De gemeente zal in overleg met de eigenaren een proactief beleid voeren om deze locaties (ook) vanaf het water te ontsluiten indien eigenaren dat willen.

Verbeteren wachtplaatsen bruggen en sluisen

Op drukke dagen is soms de capaciteit van de wachtplaatsen voor bruggen en sluisen soms te beperkt, zeker als deze door (kleine) passagiersvaart en pleziervaart samen wordt gebruikt. Met Waternet wordt bekeken welke verbeteringen noodzakelijk zijn.

Genieten van de Vecht

De toeristische bedrijvigheid aan de Vecht zorgt er bij uitstek voor dat bewoners en bezoekers zonder boot ook actief kunnen genieten van de rivier. De bezoekersligplaatsen mogen dus nooit een belemmering worden voor het beleven van de rivier vanaf de waterkant.

Kaart 5: goede verdeling van bezoekdoelen die bereikbaar zijn vanaf het water

Passagiersvaart krijgt ruimte voor nieuwe routes

De gemeente Stichtse Vecht wil de ontwikkeling en variatie van de duurzame passagiersvaartschepen stimuleren. Er wordt gestreefd naar een netwerk van halteplaatsen langs de rivier die door de rederijen gebruikt kunnen worden. Rederijen die een vaste ligplaats in de gemeente wensen worden enkele (nieuwe) mogelijkheden geboden. Zo ontstaan er kansen voor gevarieerd aanbod en ondernemerschap. Bovendien worden hiermee combinaties met bedrijven aan de wal groter waardoor besteding wordt gestimuleerd.

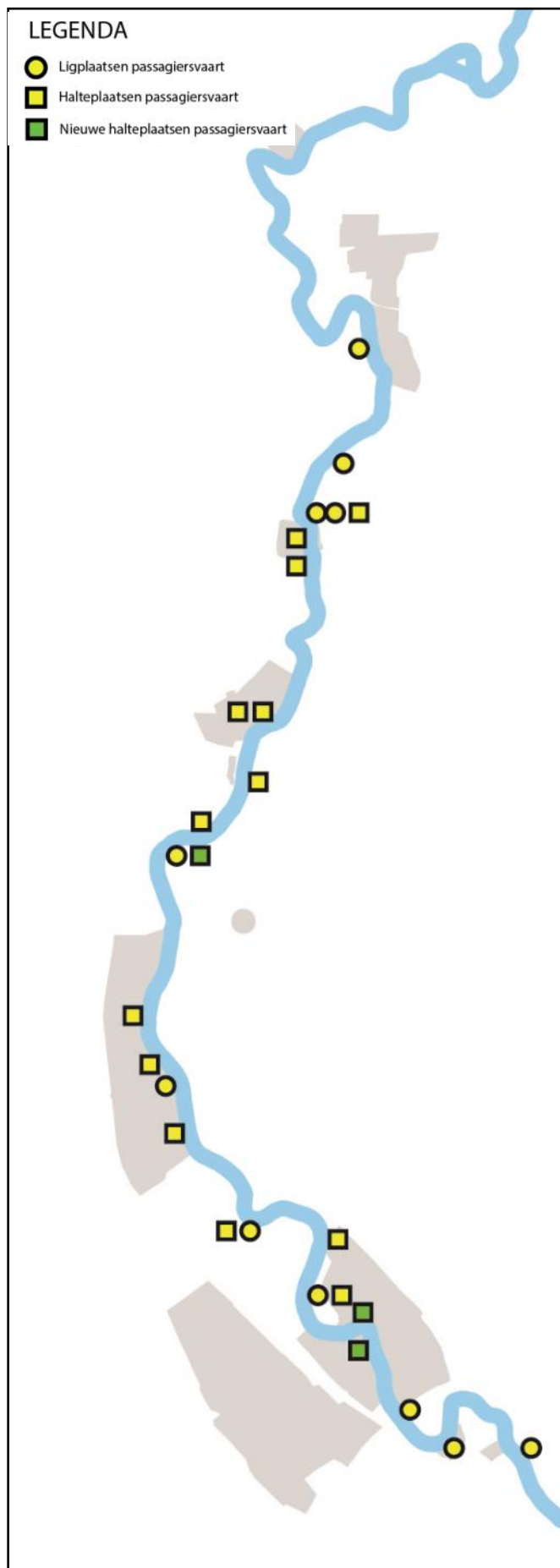
Vaste ligplaatsen

Voor de aanwezige rederijen binnen de gemeente zijn de vaste ligplaatsen (waar de boot ook in de nacht blijft) aangeduid op de kaart. Dit hoeft niet gelijk te zijn aan de Halteplaatsen, waarvandaan soms ook vaartochten vertrekken. Rederijen zijn zelf verantwoordelijk voor de afmeer van voorzieningen indien deze nodig zijn. Een vaste ligplaats voor een passagiersschip vereist altijd een aanvullende vergunning.

De gemeente heeft twee zones aangeduid waar mogelijk extra vaste ligplaatsen mogelijk zijn voor nieuwe rederijen of uitbreiding. Het betreft een locatie in Vreeland bij bedrijf aan de oude kade van Greif (voormalig Van Leer). Daarnaast is er zoekruimte voor vaste ligplaatsen bij de bedrijven aan de Binnenweg en Straatweg in Maarsse. Rederijen zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren van een ligplaats bij deze bedrijven. De bedrijven krijgen de mogelijkheid hiervoor een ontheffing aan te vragen. Waar nodig (vanwege scheepsmaat en/of breedte van de vaarweg) wordt de ontheffing getoetst. Parkeren gebeurt in alle gevallen op eigen terrein van het afmerend bedrijf. De gemeente verwacht hiermee voor de toekomst voldoende ruimte te scheppen voor nieuwe initiatieven binnen de passagiersvaart.

Halteplaatsen

De gemeente wijst in dit beleid een aantal halteplaatsen aan. Op Halteplaatsen is het voor passagiersschepen mogelijk te stoppen en passagiers aan en van boord te laten. De halteplaatsen worden ingericht op die plaatsen die al gebruikt worden, bij toeristische voorzieningen en horeca en bij eenvoudig in te richten locaties zoals historische loswallen. De maximale verblijfstijd bedraagt 15 minuten. Er worden geen exclusieve rechten verleend aan rederijen voor specifieke halteplaatsen. Rederijen die een specifiek programma varen met vaste afvaarttijden kunnen deze in overleg met de gemeente aanduiden met een bord om andere rederijen er op te wijzen. De Halteplaats is vanwege de korte tijd van afmeren ook geschikt om te gebruiken binnen de vrije zone van 17 of 21 meter vaargeul, zolang dit de reguliere doorgaande scheepvaart niet hindert. Voor halteplaatsen moet een vergunning aangevraagd worden bij Waternet dat toetst op mogelijkheid en nautische veiligheid. IN Breukelen wordt bekeken of het wenselijk is de halteplaats aan de zuidzijde van de passantestrook te positioneren, in overleg met de rederijen.

Passagiersvaart, meer halteplaatsen voor korte stop

In een aantal gevallen zijn halteplaatsen gecombineerd met passantenkades. Deze worden apart aangeduid en onttrokken aan de passantenruimte. Op die manier bestaat de garantie dat rederijen daar te allen tijde terecht kunnen.

Sommige Halteplaatsen (zie kaart pagina 17) vallen samen met bezoekersligplaatsen. In dat geval zal er een overeenkomst gesloten worden tussen de rederij en de eigenaar van de attractie of horecavoorziening over afmeren, kosten en verblijfstijd. In overleg met de Ondernemersvereniging Passagiersvaart Gooi en Vechtstreek is een aantal locaties geselecteerd als bestaande en gewenste uitbreiding. Deze locaties samen vormen een fijnmazig netwerk van voorzieningen waar de rederijen hun programma en aanbod op kunnen baseren.

Opstapplaatsen grotere groepen

De bereikbaarheid van de Halteplaatsen, de omliggende wegenstructuur en de parkeermogelijkheden lenen zich niet op iedere locatie voor het starten van een rondvaart. Sommige halteplaatsen zijn op specifieke momenten (weekend of juist door de week) ook geschikt als opstapplaats en afstapplaats, vanwege beschikbare parkeerruimte. Het parkeren vraagt altijd om maatwerk

Enkele locaties zijn daarvoor op sommige tijden geschikt:

- Slot Zuylen
- Maarssen nabij Hockeyvelden (buiten drukke hockeytijden)
- Goudestein, voormalig gemeentehuis en Vechtmuseum (buiten kantooruren en in de weekends)
- Breukelen Boom en Bosch, gemeentehuis (buiten kantooruren, aandachtspunt = parkeren)

Opstapplaatsen specifieke doelgroepen

Voor specifieke doelgroepen wordt gekeken naar aanvullende of extra mogelijkheden. Het is wenselijk als er in het gebied tenminste op één locatie goede mogelijkheden zijn om met invaliden aan boord van de verschillende schepen te gaan. Op een aantal locaties is het mogelijk om te trouwen. Hier wordt eventueel een aparte inrichting op deel van een afmeerplaats gereserveerd voor dit specifieke doel.

Verantwoordelijkheden en gebruik

De gemeente legt een aantal plaatsen aan of verbetert de mogelijkheden. Zij zorgt daarbij in overleg met de gebruikers voor de juiste diepgang en voorzieningen. Daar waar rederijen of horecabedrijven zelf plaatsen inrichten zijn zij ook zelf verantwoordelijk voor de inrichting en diepgang. Voor het gebruik van de gemeentelijke voorzieningen wordt een gebruiksrecht afgesproken met de rederijen. Streven is te komen tot een abonnement systeem met een vaste jaarlijkse vergoeding voor doorlopend gebruik van de gemeentelijke voorzieningen.

WaterTOP

De gemeente zoekt in overleg met de rederijen nog een locatie waar een echt Toeristisch Overstap Punt nabij de Vecht gerealiseerd kan worden. Gezien de centrale ligging en ontsluiting is Breukelen daarvoor het belangrijkste zoekgebied.

Vrije zones

In het ligplaatsenbeleid is een aantal specifieke zones aangeduid waar afmeren in het geheel verboden is vanwege:

- Engte in de vaarweg, waardoor in combinatie met eventueel gebruik van de oever aan de overzijde een vlotte en veilige doorvaart belemmerd wordt
- Natuurontwikkeling en natuurbehoud van de oever. Dit betreft grotendeels zones, die in het kader van het programma Restauratieplan Vecht zijn aangelegd
- Behoud van cultuurhistorische erfgoed, zoals kades met dakpannen of specifieke landgoederen.

Overig gebruik

De gemeente heeft een terughoudend beleid met betrekking tot overige functies op het water op die plaatsen waar de ruimte beperkt is. Indien de ruimte van de rivier het toestaat zijn er mogelijkheden om ook andere functies (horeca, terras, te bezoeken boot) nader af te wegen. Voor een mogelijk drijvend terras bij Op Buuren wordt een nadere analyse gemaakt

Investerings en beheer

Verantwoordelijkheden en taken

In deze paragraaf wordt ingegaan op de onderlinge verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, Provincie Hoogheemraadschap/Waternet en particulieren of bedrijven. Uitgangspunt is dat alle voorzieningen die worden aangebracht en in stand gehouden moeten passen binnen het kader van De Keur de binnen het Verkeersbesluit AGV-1. Het Hoogheemraadschap AGV is hiervoor bevoegd gezag. De inrichting en instandhouding van de voorzieningen is de verantwoordelijkheid van de direct belanghebbende. In een aantal gevallen is de gemeente de aangewezen organisatie voor inrichting en instandhouding. In dat geval wordt hier een reële vergoeding tegenover gesteld. Onderstaande tabel is richtinggevend, hier kunnen geen rechten aan worden ontleend.

	Realisatie steiger	Realisatie palen	kade- beschoeiing	Onderhoud en diepgang	handhaving gebruik	Innen lig- geld
bewonersligplaatsen	P	P	P	P	P	WN/G
Kadeplaatsen	G	G	G	G	G	WN/G
passanteligplaatsen	G	G	G	G	G	G
bezoekersplaatsen	O	O	O	O	O	O
ligplaatsen passagiersvaart	G	G	G	G	G	WN/G
halteplaatsen passagiersvaart	G	G	G	G	G	G
wachtplaatsen	WN	WN	WN	WN	WN	-

P= particulier

O= ondernemer

G= gemeente

WN= Waternet namens AGV

Opbrengsten en kosten

Het ligplaatsenbeleid zorgt voor goed geregelde ligplaatsen en doet recht aan het gebruik van de rivier. Er zullen ten opzichte van de huidige situatie meer opbrengsten zijn voor de gemeente en voor Waternet. Daar staan extra beheerlasten tegenover. Deze moeten in ieder geval gedekt worden. de extra opbrengst kan ten goede komen aan een beter beheer van de rivier en aan projecten om de rivier, haar cultuurhistorie en natuur te behouden voor toekomstige generaties.

Tarieven

De gemeente streeft naar een afgewogen tarievenopbouw voor ligplaatsen, passantenplaatsen en passagiersvaart. Daarbij is een aantal factoren van belang:

1. Woningen direct aan het water hebben recht op een ligplaats direct aan het eigen terrein zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting en beheer (bewonersligplaats)
2. Woningen aan het water aan een openbare weg krijgen recht op een ligplaats en zijn zelf verantwoordelijk voor inrichting en beheer (bewonersligplaats)
3. Bewoners die al dan niet voor hun woning een ligplaats toegewezen krijgen maken gebruik van openbare voorzieningen en openbare investeringen. Zij dienen daaraan tenminste kostendekkend bij te dragen (kadeligplaatsen)
4. Bezoekersplaatsen dragen aan de gemeente of waternet een bijdrage per strekkende meter kade af
5. De passagiersvaart betaalt precariorechten voor de eigen vaste ligplaats. Daarnaast wordt een betalingssysteem ingevoerd voor gebruik van de halteplaatsen, waarbij ook een abonnement mogelijk is voor frequentie gebruikers. De kosten zijn gekoppeld aan de lengte van het schip. De opbrengsten komen ten goede aan het beheer van de rivier.
6. De passantenplaatsen zonder vaste walverbinding zijn gratis. De kadegelden voor overnachting op een passantenplaats worden dagelijks geïnd. De tarieven zijn marktconform

Wet Markt en Overheid

Vanuit de wet Markt & Overheid is de overheid gehouden aan regels met betrekking tot activiteiten die ook bedrijfsmatig aangeboden kunnen worden. Verhuur van ligplaatsen valt onder deze wet. Daarmee mag de gemeente in ieder geval niet de ligplaatsen aanbieden voor een lager tarief dan de kostprijs en mag de gemeente niet concurreren met andere aanbieders van ligplaatsen, tenzij deze aanbieders ook in de gelegenheid zijn gesteld de ligplaatsen voor de gemeente te gaan exploiteren. Voor verhuur van passantenplaatsen en regelingen met passagiersvaartrederijen is deze wet veelal niet aan de orde. Voor verhuur van vaste ligplaatsen wel. Het vaststellen van een marktconform tarief is noodzakelijk voor deze plaatsen, de optie om deze door bedrijven te laten exploiteren vergroot het draagvlak.

Voorstel tarievenstructuur toekomstige situatie ligplaatsen	Precario water € 9,- m2 (+9%)	Palengeld € 14 per stuk (+9%)	Kadegeld Kadeligplaats per jaar € 75 per m1	Kadegeld passant € 0,75 en € 1,25 per m1 (zonder / met elektra)	Afmeren passagiersvaart	Abonnement of huur	Totaal tarief sloep 8 x 2,5 m.
Bewonersligplaatsen buiten kom	X	X					208
Bewonersligplaatsen binnen bebouwde kom							PM
Kadeligplaatsen			X				600
Passantensteiger zonder oeververbinding							-
Passantenkade				X			
Ligplaats passagiersvaart	X	X				X	-
Halteplaats passagiersvaart					X	X	-
Vergelijking tarief Scheendijk vaste ligplaats / zomer							680

Op dit moment wordt er binnen de bebouwde kom nog geen liggeld of precario in rekening gebracht. De belastingverordening van de gemeente voorziet hier niet in en Waternet int alleen precario buiten de bebouwde kom. In de uitwerking wordt bekeken op welke grond en met welke juridische basis aanpassing nodig en mogelijk is.

De tarieven voor de kadelligelden zijn vergeleken met de tarieven in de gemeenten Amsterdam, Haarlem en Utrecht. De tarieven in Utrecht zijn voor passanten soortgelijk, voor vaste ligplaatsen iets lager. De tarieven in Amsterdam en Haarlem zijn voor passanten nagenoeg gelijk, voor vaste ligplaatsen circa 50% lager dan bovenstaand voorstel.

Ondersteunend beleid en nadere uitwerking

Optimalisering van de brugbediening

De vaststelling van brugbedieningstijden is een afweging tussen belangen van de doorvaart, het beheer en het passerend verkeer. Recent is een nieuw regime afgesproken en vastgelegd in de provinciale verordening voor de bedieningstijden. Eens per 5 jaar wordt het beleid geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Optimalisering bruikbaarheid vaarweg

Ten behoeve van de bruikbaarheid van de vaarweg en haar ligplaatsen dient deze op diepte en vrij gehouden te worden. Waternet / AGV zijn vanuit het verkeersbesluit en op basis van de Provinciale verordening verantwoordelijk voor het vrijhouden van de vaarweg zelf (17 tot 21 meter). Snoeien van overhangende bomen behoort tot deze verantwoordelijkheid. De gemeente of andere eigenaars van ligplaatsen zijn zelf verantwoordelijk voor diepgang en bruikbaarheid van ligplaatsen en afmeerplaatsen.

Handhavingsbeleid

Indien de gemeente ligplaatsen gaat verhuren en ook toe gaat zien op de handhaving van het juiste gebruik is het belangrijk dit vast te leggen in een handhavingsbeleid. Daarbij is een adequaat overzicht van het beleid (wat mag waar), de vergunningen (wie heeft waarvoor een vergunning gekregen), de ingenomen ligplaatsen (welke boot van wie ligt waar) en de betalingen (wie betaalt wat en heeft dit tijdig gedaan) essentieel. Indien daarin is voorzien is het mogelijk het gebruik van oevers en ligplaatsen te gaan controleren door regelmatig een schouw te houden. Middels een eerste waarschuwing (sticker) wordt eventuele verwijdering van een boot voorbereid. Aansluitend kan de boot gefotografeerd, geregistreerd en weggesleept worden naar een bevaarhaven. Daar kan na een vast te leggen periode de boot verkocht of gesloopt worden. Voor het consistent vastleggen en uitvoeren van dit beleid is een intensieve samenwerking met Waternet noodzakelijk.

Nadere uitwerking, bebouwde kom

Waternet / AGV is op dit moment verantwoordelijk voor de handhaving en inning van precario voor de ligplaatsen buiten de bebouwde kom. Bekeken wordt of het mogelijk of wenselijk is om binnen en buiten de bebouwde kom het regime te combineren. Op dit moment is niet geheel duidelijk waar de bebouwde kom begint en ophoudt, er zijn meerdere interpretaties mogelijk. Indien er een scheiding blijft in verantwoordelijkheden en opbrengsten is een eenduidige indeling noodzakelijk.

Kostendekkend beleid

Voor Waternet nemen de inkomsten toe door inning van precario voor ligplaatsen in bebouwd gebied. De gemeente gaat kadegeld innen en int al kadegeld voor passantenovernachtingen. Bovendien int de gemeente abonnementsgeld voor de halteplaatsen. Streven is dat deze gestegen inkomsten opwegen tegen de extra kosten beheer en onderhoud bij zowel Waternet als de gemeente

Bestemmingsplan ligplaatsen Vecht

Voor de juridische verankering van het ligplaatsenbeleid in ruimtelijke kaders is het nodig dit beleid vast te leggen in een bestemmingsplan. In het gebied van de Vecht zijn er 5?? Verschillende bestemmingsplannen van kracht, waarvan een aantal in herziening. Openbreken van deze bestemmingsplannen of procedures is erg intensief en onnodig. Voorgesteld wordt een zogenaamde parapluplan te maken waar de ligplaatsen met bijbehorende regels worden vastgelegd.

Aanpassing Algemeen Plaatselijke Verordening

De Algemeen Plaatselijke Verordening verbiedt ligplaatsen op locaties die door het college als zodanig zijn aangewezen. Op dit moment zijn er geen locaties aangewezen. De APV moet aangepast worden om aan te sluiten bij het ligplaatsenbeleid.

Verkeersbesluit Vecht van Hoogheemraadschap AGV

Het verkeersbesluit regelt de juridische kaders van het gebruik van de rivier. Het verkeersbesluit moet afgestemd worden met het ligplaatsenbeleid. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- verankering bewonersligplaatsen en kadeplaatsen binnen het stedelijk gebied.
- Vastleggen zones voor passantenplaatsen
- Verankeren mogelijkheid om bezoekersligplaatsen in te richten
- Vrijstelling voor beroepsvaart, zijnde passagiersvaart, om voor korte tijd aan te leggen (halteplaatsen), tenzij de doorstroming van het vaarverkeer wordt belemmerd
- Vastleggen van procedures voor aanvraag specifieke ligplaatsen.

Overleg provincie interpretatie landschapsverordening

De Provincie Utrecht hanteert de Provinciale Landschapsverordening. Hierin vormt een verbod om ligplaats in te nemen als basis genomen met een aantal uitzonderingen. De halteplaatsen die niet zijn gelegen bij een horecabedrijf behoren niet tot de uitzondering. Bekeken moet worden of het mogelijk is de halteplaats (maximaal 15 minuten) als algemene uitzondering te kunnen gaan gebruiken

Natuur en ecologie

Ter bescherming van de ecologische verbindingzones en de waterkwaliteit worden nadere regels uitgewerkt voor steigers en materiaalgebruik en worden voorbeelden uitgewerkt voor optimale landschappelijke inpassing.

Uitvoeringsprogramma

De gemeente maakt als uitwerking van dit beleid een uitvoeringsprogramma waarin beleidsverankering, investeringen en betalingsregime nader wordt vastgelegd.

Definities en gesprekken

Algemeen

- Ligplaats: algemene term voor vaste plaats van boot, bij woning, haven, of openbare ruimte
- Aanmeerplaats: algemene benaming voor plek waar boten, al dan niet tijdelijk kunnen aanleggen
- Wachtplaatsen voor brug of sluis, zijn afmeermogelijkheden om een schip in afwachting van de brugopening aan te meren.

Bezoekers

- Passantenplaats: tijdelijke afmeerplaats van pleziervaarttuig, voor bezoek aan wal over overnachting tijdens meerdaagse vaartocht.
- Passantenplaats zonder oeververbinding: tijdelijke afmeerplaats van pleziervaarttuig zonder dat men van boord kan
- Bezoekersligplaats: aanmeerplek bij perceel van horeca of recreatieve ondernemer

Rondvaarten

- Halteplaatsen passagiersvaartschepen zijn aanmeerplekken waar schip mensen op- en af kan laten stappen
- Opstapplaatsen passagiersvaartschepen: aanmeerplekken waar mensen op- en af kunnen stappen en waar ook parkeergelegenheid is.

Bewoners

- Kadeligplaats: vaste ligplaats aan openbare kade
- Kadeligplaatsen bewoners: vaste ligplaats aan openbare kade, maar voor eigen woning
- Reguliere bewonersligplaatsen: ligplaats op eigen terrein

Overig

- Jachthaven: groep ligplaatsen bij elkaar, meestal met een beheer constructie
- Open vaartuig: een zeil- of motorschip zonder kajuit
- Kajuitboot: een zeil- of motorschip met kajuit
- Sloep: een open boot en meestal binnenboordmotor
- Vaarvakantie: meerdaagse tocht met boot
- Dagtocht: eendaagse tocht met boot

Gevoerde gesprekken

Ten behoeve van dit concept beleid zijn er oriënterende gesprekken gevoerd met een aantal organisaties

- Ondernemersvereniging Passagiersvaart Gooi en Vecht
- Koninklijke Schuttevaer
- Diverse rederijen die op de Vecht varen (deels telefonisch)
- Watersportverbond, regiovertegenwoordiger Vecht
- Hiswa Vereniging
- Voorzitter Nautisch Centrum Breukelen
- Vechtplassencommissie (eerste feedback via de telefoon)
- Diverse afdelingen binnen de gemeente vanuit verschillende invalshoeken
- Beleidsafdeling Waternet
- Beheerders Vecht bij Waternet / AGV
-